

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

Kinh Trung Bộ số 090

[01/11/2023 - 03:08 - anhlibrary]

Hôm nay chúng ta có duyên lành đến, cùng nhau tham khảo một bài kinh tạng, đó là bài kinh Kannakatthala số 90 của Trung Bộ kinh. Chúng ta biết rằng trong bộ kinh có 152 bài, bài kinh này số 90. Theo trong kinh chúng ta biết được rằng cái duyên khởi của bài kinh này là một lần đố vua Pasenadi đến hầu Phật và bạch hỏi Thế Tôn một số vấn đề giáo lý. Nếu chỉ cần lướt qua phần chánh kinh thì:

1- chúng ta không có hiểu nhiều về nội dung của bài pháp thoại này.

2- Chúng ta khó mà có được cái nhìn toàn cảnh về giáo lý thông qua lời kinh này. Tôi nhắc lại, bài kinh này nếu mà chỉ đọc phớt qua chánh kinh, thiếu đi phần chú giải, chúng ta khó có được cái nhìn toàn cảnh.

cái chuyện mà chiều nay chúng tôi và quý vị là mình mượn lại để có được một cái toàn cảnh của bài kinh nói riêng và có một khái niệm mang tính dẫn dắt đối với giáo lý nói chung. Vua Pasenadi là một ông vua cai trị xứ Kosala, một quốc gia được xem là lớn nhất trong 16 vương quốc tại Ấn Độ thời đó.

2- Theo trong chú giải bài kinh, vua Pasenadi là một trong 10 vị Phật tương lai, nghĩa là sau khi giáo pháp Đức Phật Thích Ca Mâu Ni mãn rồi đến Đức Phật Di Lặc và sau thời kỳ giáo pháp Đức Di Lặc thì trái đất sẽ tiêu hoại và trải qua một A Tăng kỳ đại kiếp không có Phật ra đời.

một A tăng kỳ là gì? một A tăng kỳ tức là theo toán bằng 10 lũy thừa 140, viết ra số rõ ràng cụ thể là một con số 1 thêm 140 số 0. Số lượng đại kiếp mà sau khi trái đất bị hủy trải qua một A tăng kỳ đại kiếp không có Phật ra đời, rồi sau đó thì mới có 10 vị Phật khác ra đời. Trong số 10 vị Phật đó có vua Pasenadi này, và chúng ta biết rằng trong lần gặp Phật này trong kinh Kannakatthala.

Buổi sáng hôm đó vua cử người đến gặp Phật và vấn an Phật dùm cho vua và nhờ người đó thông báo với Đức Thế tôn rằng: sau bữa ăn sáng thì vua sẽ vào hầu Phật. Chú giải nói rằng vua Pasenadi có một hành cung, các vị có biết hành cung không? tức là ngoài hoàng cung chính ra, thì hành cung là chỗ mà vua đi đâu hay ghé ít lâu, vài giờ, đó là hành cung. Vua Pasenadi có một hành cung rất gần chùa Kỳ Viên, và có một chuyện mà tôi nói ra đây bà con khó mà tin, vua Pasenadi một ngày trung bình có 5 lần đến gặp Phật và vua thương Phật đến mức mà có nhiều lần khi gặp Phật vua lấy cái môi của vua hôn bàn chân của Phật, rồi Phật mới hỏi: trước khi xuất gia thì Như Lai là một ông vua và bây giờ thì đại vương cũng là một ông vua, thì vì lý do nào mà ông vua này phải bày tỏ cái niềm thương kính tuyệt đối như vậy với ông vua khác đó là Như Lai. Thì vua Pasenadi nói rằng: bạch Đức Thế Tôn: Thế Tôn thành tựu những điều mà không có một ông vua nào trên đời này có được kể cả con, đó là lý do tại sao con có thể dùng môi hôn chân Thế Tôn.

Để không làm mất thì giờ của quý vị chúng ta đi nhanh vào chánh kinh, đó là: sau khi dùng điếm tâm sáng xong, thì vua vào hầu Phật, rồi thì vua hỏi Phật một số vấn đề. Chúng tôi hy vọng rằng phần duyên khởi của bài kinh không ảnh hưởng đến phần ruột của bài kinh. Bà con nào muốn lấy note ngay bây giờ, ta bắt đầu ghi rồi, cái vấn đề thứ nhất, cái quan trọng bậc nhất của bài kinh này, (tôi dùng bảng).

Cái vấn đề thứ nhất nó rất quan trọng, quan trọng như thế này: Vua hỏi Đức Phật, vua có nghe Đức Phật, vua nghe phong phanh thôi, là Đức Phật dạy rằng không có ai trên đời này mà có được trí tuệ toàn giác, cái giống gì cũng biết, nghe kịp không? vua nghe như vậy, vua nghe là Đức Phật dạy rằng trên đời này không có ai là biết tất cả mọi sự, vua rất lấy làm ngạc nhiên là vì vua từng nghe Đức Phật giảng thế này: là trên đời này có một loại chúng sanh rất là đặc biệt đó là vị Chánh Đẳng giác. Chánh đẳng giác tức là chữ [...] là tất cả, mà chữ [...] là biết, trên đời có một loại chúng sanh cái gì cũng biết đó là Chánh Đẳng Giác, ấy vậy mà hôm nay vua lại nghe ai đó nói là Đức Phật phủ nhận trên đời này không có ai là Chánh Đẳng giác hết, không ai là người biết tất cả, thì vua hỏi Đức Phật có phải đúng như vậy không? Đức Phật dạy như thế này: Như Lai chưa từng nói như vậy, nhưng mà Như Lai có nói thế này: không ai trong một khoảnh khắc mà có thể biết

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐỈNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

được mọi chuyện. Các vị nghe kịp không? Như Lai không có nói rằng trên đời này là không có Chánh Đẳng Giác, nhưng mà Như Lai có nói thế này: không ai trên đời này mà trong khoảng khắc có thể biết mọi sự, trong một khoảnh khắc mà biết tất cả mọi sự là không có. Cho nên, ở đây khi mà cái câu đầu tiên vua hỏi Đức Phật, bạch Thế Tôn: con nghe nói Thế Tôn phủ nhận trên đời này không có Chánh Đẳng Giác phải không? Phật nói: không, Như Lai không có phủ nhận trên đời này là không có Chánh Đẳng Giác, nhưng mà Như Lai có từng nói thế này: cho dầu đó là bậc Chánh Đẳng Giác cái gì cũng biết, nhưng mà không bao giờ có chuyện ai đó ví mình, kể cả bậc Chánh Đẳng Chánh Giác mà trong khoảnh khắc biết tất cả mọi sự là vì sao? Cái này rất là quan trọng: thứ nhất, Thế Tôn nói riêng và chư Phật ba đời nói chung, cái gì các Ngài muốn biết, các Ngài nói các Ngài biết, nguyên văn Pali nói thế này [...], Đức Như Lai hướng tâm tới cái gì thì Thế Tôn lập tức biết cái đó, cái biết của Thế Tôn không có ngăn ngại, không có bị che khuất. Cho nên cái chuyện đầu tiên, cái câu đầu tiên Đức Phật dạy rằng: Như Lai xác nhận rằng trên đời này có Chánh Đẳng Giác, có toàn giác, có cái người cái gì cũng biết nhưng Như Lai phải xác định với đại vương một chuyện đó là dầu Chánh Đẳng Giác thì cũng không thể nào trong một khoảnh khắc mà biết tất cả mọi sự. Vì sao vậy? vì cái bản chất, cái chuyện đầu tiên, Chánh Đẳng Giác cái gì cũng biết nhưng không thể nào trong một phút mà biết tất cả, vì sao? vì hai cái gạch đầu dòng tiếp theo:

- thứ nhất, không bao giờ có hai sát na tâm cùng xuất hiện trong một lúc, các vị nghe kịp chưa?
- thứ hai, nếu không có hai sát na tâm cùng biết trong một lúc, thì điều đó cũng có nghĩa là không thể nào có một cái tâm mà nó biết tất cả mọi sự, bởi vì mỗi tâm chỉ biết được có một cảnh thôi, mỗi tâm chỉ biết được một cảnh mà không bao giờ có hai sát na tâm cùng lúc có mặt, nghe kịp chưa? cho nên ngay cả bậc Chánh Đẳng Giác khi mà suy xét, quán chiếu một vấn đề gì đó thì các Ngài, cái tâm của Ngài diễn ra một loạt vô số tâm lộ = processe of mind, đó là điều thứ nhất, như vậy thì, dầu chúng ta là một bậc Chánh Đẳng Chánh Giác hay chúng ta là con ong, cái kiến thì cái dòng tâm thức của chúng ta nó luôn luôn sanh diệt và trôi đi trên một dòng chảy thứ lớp, sát na trước biến mất nhường chỗ cho sát na sau mà tại sao mà chúng tôi có gạch đầu dòng thứ hai, đó là bản chất hiện hữu, similar not the same: hai cái này khác nhau hay giống nhau? trên đời này chỉ có similar cái sát na trước nó mất, sát na sau nó xuất hiện, có thể nó là similar của cái trước, similar the moment, nhưng không bao giờ có cái the same [11:24]

[02/11/2023 - 05:02 - anhlibrary]

Quý vị có biết cái the same không? không bao giờ có tâm trước và tâm sau là một, không có mà chỉ có thể có trường hợp tâm trước giống như tâm sau, chỉ có similar này chứ không bao giờ có cái the same, nhớ nha, cái này rất là quan trọng và cái sự hiện hữu của chúng ta trên đời này cho dù chúng ta là một vị A La Hán Chánh Đẳng Giác hay là một con ruồi thì mỗi một khoảnh khắc trôi qua, sự có mặt của chúng ta nó chỉ là sự có mặt của danh pháp và sắc pháp, sự có mặt của chúng ta trong mỗi phút giây nó chỉ là sự có mặt của từng sát na tâm mà thôi, từ đó nó ra bài học này: ngày nào chưa biết Phật pháp chúng ta thấy thằng Tèo, thằng Tí, con Lan, con Hương, con Cúc, con Đào, con Yến, con Loan, đời sống của nó là một cái line, unlimite line n, còn nhớ trong đó có chữ n không? n là countless là vô số. Khi chúng ta chưa biết Phật pháp, chúng ta thấy cuộc đời chúng ta là một dòng chảy liên tục không gián đoạn, nhưng khi biết Phật pháp ba mớ rồi, thì chúng ta thấy đời sống này không phải là line mà nó là line of spot, có nghe hiểu không? nó là line of spot hoặc là chaine of spot, có nghĩa nó là một sợi chuỗi được kết nối bởi spot (đốm). Chưa biết Phật pháp thì mình thấy đời sống này là một dòng chảy liên tục, cái tâm trước và cái tâm sau là the same, khi biết Phật pháp rồi thì không có the same, mà chỉ có similar, nghe kịp chưa? chưa hết, cái thứ hai khi biết Phật pháp ba mớ, chúng ta thấy đời sống này không phải là một line, không phải là một dòng liên tục mà nó line of spot, có nghĩa là sự kết nối của nhiều cái đốm khác nhau, chưa hết, cái này mới đã, khi tu Tứ Niệm Xứ rồi thì nó không phải là spot nữa mà thấy đời sống nó là line of dot, có nghĩa là chưa biết Phật pháp thì đời sống nó là một sợi dây dài, đời của tôi, 60 năm cuộc đời, 80 năm cuộc đời, nhưng tới khi biết Phật pháp rồi mình thấy

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

không có đời của ai mà 60 năm, 80 năm hết mà nó là sự ghép nối của nhiều cái spot, nhiều cái đốm khác nhau, vui buồn, thiện ác, vui buồn, thiện ác, vui buồn, thiện ác theo từng đốm. Nhưng nếu tu Tứ Niệm Xứ thì đời sống mình không còn là spot nữa, mà nó nhỏ hơn spot nữa, nó là dot, từng dấu chấm cho nên cái câu đầu tiên mà Đức Phật, Ngài giảng cho vua Pasenadi, Ngài nói rằng: Ta, không có phủ nhận cái sự có mặt của vị Chánh Đẳng Giác, trên đời này có thật, có sự hiện hữu của một con người cái gì cũng biết. Tuy nhiên, đại vương hãy nhớ rằng: không bao giờ có chuyện một ai đó trong khoảng khắc mà biết tất cả mọi sự, vì sao vậy? vì tâm thức chúng sanh là một dòng chảy vô số sát na, nó là một dòng chảy và nếu khi chúng ta chưa biết đạo, chúng ta không biết chuyện đó. Khi chúng ta biết đạo, chúng ta nhớ lại rằng đời sống mỗi người là một sự kết nối, sự gắn kết của vô số sát na, mỗi sát na tâm nó chỉ biết có một cảnh thôi, ngay cả vị Chánh Đẳng Giác cũng không nằm ngoài quy luật này, đó là cái thứ nhất chúng tôi giảng. Thứ hai, mỗi cuộc đời, mỗi khoảnh khắc, mỗi một sát na tâm, sát na tâm này diệt mất thì có sát na tâm khác tiếp theo. Các vị ở xa có nghe rõ không? OK

số ba, bản chất của thế giới nó chỉ là sự ghép nối của những gì? của đốm và của những chấm, đặc biệt chỗ đó, nhớ nha, quan trọng lắm. Cho nên, cái vấn đề đầu tiên mà Đức Phật dạy cho vua Pasenadi: mình tưởng đó là nhất thiết trí, không, mà còn ghê hơn nhất thiết trí nữa, Ngài xác nhận một chuyện là: cái này bây giờ mình diễn dịch theo ngôn ngữ của mình: tôi không là gì hết mà chỉ là những chấm = we are nothing but dots, có nghe kịp không? Tôi không là gì hết, chỉ là những dấu chấm ghép lại thôi. Trước đây mình thấy mình là những cái spot, là những đốm, mà trước đó nữa, mình tưởng mình là một dòng chảy, cuộc đời của mình, cuộc đời của thằng Tèo, cuộc đời của mình là cuộc đời con Lan, con Hương, mà biết đạo rồi thì mình thấy rằng nó chỉ là đời sống, mình không phải là con Lan, con Hương, con Lan, con Hương chỉ là cái tên gọi cho có mà thôi, nghe kịp không? Nếu mà quý vị có học đạo và có thực tập Tứ Niệm Xứ, các vị sẽ thấy rằng con người của mình hồi nãy với con người của mình bây giờ nó là hai chứ không phải là một. Tại sao chúng ta sẽ chết? là vì chúng ta nghĩ rằng có một lúc cái cục thịt rất đỗi yêu thương này nó bị xóa sổ, chứ nếu mà chúng ta biết rằng không phải đợi đến lúc mà cứng lạnh tay chân, tắt thở hoàn toàn mới là chết mà trong từng khoảnh khắc chúng ta đã chết rồi. Nếu mà chúng ta biết rằng, chúng ta đã chết trong từng khoảnh khắc, sống với nhận thức như vậy, thường trực, liên tục, thì chúng ta thấy cái chết nó không có đáng sợ nữa. Và ở đây có ba định nghĩa rất tuyệt vời của Đức Phật và tôi hy vọng các vị nên nhớ, phải nhớ, cần ghi nhớ.

1- Đức Phật không thể nào giúp ta đời đời không chết, nhưng Đức Phật có thể giúp ta không sợ chết.

2- Phật không thể cho ta tất cả những gì ta muốn, nhưng Phật có thể dạy ta không muốn cái gì hết.

3- Phật không thể nắm tay đưa ta đi đến tất cả những cảnh giới để ta biết, nhưng Đức Phật dạy cho ta thấy đi đâu cũng vậy thôi. Mỗi khi lạy Phật chỉ lạy bằng ba cái đó thôi.

- cái lạy thứ nhất: Con lạy Thế Tôn là vì Thế Tôn không có giúp cho con bất tử, nhưng Thế Tôn dạy cho con coi thường cái chết, coi thường theo cách tôi vừa nói.

- cái lạy thứ hai: Con lạy Thế tôn là người không cho con những món con muốn, nhưng Thế Tôn dạy cho con không thèm cái gì hết.

- và cái lạy thứ ba: Con lạy Thế Tôn là vì Thế Tôn không thể nắm tay đưa con đi thăm viếng tất cả mọi nơi trong vô lượng vũ trụ, nhưng Thế Tôn đã dạy cho con hiểu rằng đi đâu cũng thế thôi.

Thật ra mà nói: ở đây có ai biết Marie Curie không?, bà Marie Curie có một câu rất là hay: trên đời này không có cái gì để ta phải sợ hãi, mà chỉ có những cái cần chúng ta nhận thức, có nghe hiểu không?. "Nothing in life is to be feared. It is only to be understood", có hiểu không?. Trên đời này không có cái gì để chúng ta phải sợ hết mà chỉ có những cái nó cần chúng ta nhận thức đến nơi đến chốn thôi, nghe kịp không? tôi nói cái này ra, bà con rất là sợ: chúng ta cứ tưởng rằng chúng ta yêu nhau, chúng ta lấy nhau vì chúng ta hiểu nhau. Thật ra chúng ta yêu nhau, chúng ta lấy nhau vì chúng ta hiểu lầm nhau, cho nên nó mới ra công thức này, lấy được người mình thương là may mắn, mà thương được cái đứa mà mình lỡ cưới mới là trình độ. Bởi vì thế giới này

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

vốn dĩ như thế đó, thế giới này nó là cái cần hiểu trong bốn Đế là gì? ở đây có ai hiểu bốn đế không? Khổ, tập, Diệt, Đạo:

- Khổ Đế là cái cần được nhận thức
- Tập Đế là cái cần được trừ bỏ
- Diệt Đế là cái cần được chứng ngộ và
- Đạo Đế là cái cần được hành trì.

Bữa nay tôi hơi leo lè đi hơi xa một chút trong bài kinh, các vị làm ơn ghi dùm tôi định nghĩa về Bốn Đế.

Thứ nhất Khổ Đế là gì? tất cả mọi thứ trên đời này đều là khổ, tôi nói thật chậm nhé, mọi thứ trên đời này đều là khổ, vì sao vậy? là vì trên đời này cái gì mà nó làm cho mình thấy thích, nó cũng gián tiếp gieo khổ cho mình khi mình không có được nó, nghe kịp không? và có được nó rồi không giữ nó hoài cho mình được, như vậy thì cái ngọt trên đời này nó cũng là cái khổ gián tiếp [21:12]

[03/11/2023 - 07:33 - anhlibrary]

rồi qua cái Tập, không cần nói nhiều, nó là gốc cái khổ là cái chắc rồi. Nhưng cái ngọt bản thân nó cũng là cái khổ gián tiếp là vì sao? là vì đi kiếm tìm cái mình thích là bao nhiêu thứ nhiều khê, mà có được nó rồi mình giữ được bao lâu và nó có cái này mới là thâm, mình có được nó rồi, một là mình không giữ được nó, nó mất, tự nó vượt khỏi tay mình, còn hai nữa, nó không chịu vượt thì mình bắt đầu chán nó, nghe kịp không? Cái thích của mình nó vô thường hoặc là bản thân của nó vô thường, nói như vậy có nghĩa là mọi thứ trên đời này đều là khổ, là vì sao? Vì nếu nó là cái ngọt ngào thì nó đem lại cho mình cái khổ gián tiếp, còn nếu nó là cái cay đắng thì nó đem lại cho mình cái khổ vật lý. Như vậy thì mọi thứ trên đời này đều là khổ, đó là sự thật thứ nhất. Thứ hai, nếu mọi thứ trên đời này đều là khổ, vậy thì từ đó suy ra anh thích cái gì cũng là thích trong cái khổ đúng không? Nếu mọi thứ đều là khổ thì những gì anh thích cũng đều là thích trong khổ. Khi anh thích trong khổ thì anh sẽ đầu tư cái khổ, nghe kịp không, nghe hiểu không? Khi anh thích trong cái khổ anh sẽ đầu tư cái khổ như vậy nó quá dễ hiểu cho nên việc đầu tiên khổ đế là gì? mọi hiện hữu trên đời đều là khổ, Thứ hai nếu mọi thứ đều là khổ thì cái gì ta thích nó cũng đều là thích trong khổ, đều là thích trong khổ, như vậy thì muốn hết khổ thì ta đừng thích trong khổ nữa, đúng không? Hiểu không? thí dụ như bây giờ, ngày xưa tôi nhìn cái gì đó tôi thích, tôi nghe cái gì đó tôi thích, tôi ngửi cái gì đó tôi thích, tôi nếm cái gì đó tôi thích, tôi xúc chạm cái gì đó tôi thích, tôi siêng năng cái gì đó tôi thích, khi mà tất cả những cái thích đó nó đều là khổ gián tiếp hay trực tiếp đúng không? Đều dẫn đến khổ, nếu mà tôi có thích thì là tôi đang đầu tư cái khổ, vì sao? Nếu nói theo A Tỳ Đàm, tôi còn thích trong năm dục thì có nghĩa là tôi sẽ phải sanh về cõi dục, tôi thích trong cảnh thiên sắc thì tôi sẽ quay về với cõi sắc giới, tôi thích trong cõi thiên vô sắc thì tôi sẽ sanh về cõi vô sắc, chưa hết, người tìm đến Phật pháp có ba hạng:

- Hạng thứ nhất: cái gì cũng thích không phân biệt thiện ác
- Hạng thứ hai: sợ khổ muốn vui nên lánh ác làm thiện.
- Hạng thứ ba: cao hơn.

Tôi nhắc lại, hạng thứ nhất cái gì tôi thích, tôi chạy theo. Hạng thứ hai cái gì ác tôi tránh, cái gì thiện thì tôi hành, tại vì sao? Vì tôi sợ khổ, muốn vui. Hạng thứ ba thấy rằng vì khổ và vui đều là khổ, nên thiện ác đều là nhân khổ, được chưa? tôi nhắc lại, khi mà mình chưa biết đạo thì mình chỉ chạy theo cái mình thích thôi, mình không phân biệt được cái mình thích, cái mình cần. Khi biết đạo rồi thì mình lánh ác, làm thiện bởi vì mình không muốn làm ác là vì khổ, mình muốn làm thiện để mình được vui nhưng mà lên một cái level khác cao hơn, là mình thấy rằng khổ vui nó đều là khổ hết, có điều là trực hay gián tiếp thôi, cho nên, nếu như vậy thì thiện ác nó cũng là nhân khổ. Đó là lý do tại sao hành giả Tứ Niệm Xứ chỉ có quán chiếu chứ không có theo đuổi, quý vị có nghe kịp không? Hành giả Tứ Niệm Xứ chỉ có quán chiếu chứ không có theo đuổi là sao? Tôi nhớ tôi giảng tôi nói hoài, người tu hành có hai cách: cách của người thả diều và cách thả chim. Thả diều là mình thả con diều ra mà còn nắm dây kéo, mình làm phước mà còn lấy cái tôi

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

cột lòng thông trong phước: mong được đẹp trai, con nhà giàu, học giỏi, mong được về Phạm Thiên, mong được tiếng tăm, mong được nhan sắc đó là cách làm phước của người thả điều. Còn cách làm phước theo kiểu thả chim nghĩa là buông con chim ra rồi nó muốn bay đâu kệ cha nó, nghe kịp chưa? Đó là cách tu của người thả chim. Cho nên, việc đầu tiên ở đây là chúng tôi quay lại định nghĩa về bốn đế: mọi hiện hữu đều là khổ trực hay là gián tiếp mà thôi. Thứ hai, nếu mọi hiện hữu là khổ thì tôi thích cái gì cũng là thích trong khổ, mà nếu tôi thích trong khổ nghĩa là tôi đang đầu tư thêm khổ mới. Cái thứ ba: nếu muốn hết khổ thì anh không có nên thích nó nữa, nghe kịp chưa? Tôi e bài giảng này, nếu có ghi âm, quý vị về nghe lại ba lần mới thấm được bài giảng. Cái thứ ba, muốn hết khổ thì đừng thích trong khổ nữa, sự vắng mặt của tham ái, chính là Diệt Đế, nhớ định nghĩa này: sự vắng mặt của tham ái chính là Diệt Đế ngay lúc nào ta không còn thích cái gì nữa thì đó cũng là lúc ta không còn khổ nữa. Suy cho cùng, tại sao chúng ta sợ cái này, tại sao chúng ta ghét cái kia là bởi vì chúng ta còn có thích cái này, còn mê cái nọ, để ý dùm tôi, về gác chân lên trán nghĩ coi phải không? Cái này mới ghê, ai mà còn thích người ta khen, tới hồi bị nghe chửi nó teo lăm, từ lâu lăm rồi tôi dĩ nhiên còn phàm 100%, từ lâu lăm rồi tôi dặn tôi một điều tôi nghi ngờ tất cả lời khen, tất cả nụ cười, đều là giả, mà nhờ ở chỗ tôi biết nghi ngờ những lời khen nên khi mà tôi đứng trước thị phi tôi không thêm, không phải mình là thánh. Bởi vì khi mà mình không quen cái ngọt mà gặp cái đắng thì không khóc, con nít tại sao nó dễ khóc? Là bởi vì khi mà nó gặp cái gì nó thích, nó thích thú cái đó với tất cả niềm tin yêu, tin cậy, còn mình người lớn nó khác. Con nít đưa kẹo nó ngậm với tất cả niềm đam mê, còn mình thì khác, mình rất là tỉnh. Và khi mình cầm con dao mình không coi nó là món đồ chơi nên mình không có nhìn con dao với tất cả niềm tin yêu, tin cậy cho nên là bị đứt tay mình không có khóc như đứa con nít, còn đứa con nít nó gặp cái gì mà chơi được thì nó chơi với tất cả sự tin cậy, tất cả sự đam mê khi mà có cái đau vì bị phỏng lửa, bị đứt tay, nó khóc. Phật pháp dạy cho mình trường hợp mọi thứ hiện hữu chỉ là cuộc chơi thôi, tuân thủ đúng luật chơi thì an toàn, còn nếu mà sai luật thì khổ, nhớ như vậy. Cho nên, ở đâu có đam mê thì đứt khoát ở đó có đau khổ, còn thích ngọt thì đến lúc gặp đắng thì càng khổ. Rồi cái thứ tư, nhắc lại cái số 1: mọi hiện hữu đều là khổ gián tiếp hay trực tiếp, cho nên tất cả cái gì ta thích đều là thích trong cái khổ. Và cái thứ ba, muốn hết khổ thì đừng tiếp tục yêu mê nó nữa. Và cái thứ tư, muốn hết đam mê thì bằng phương pháp. Phương pháp đó chính là Bát Chánh Đạo thì nắm được cái nội dung của Bốn đế chúng ta mới bắt đầu hiểu được cái giáo lý duyên khởi. Do không hiểu được Bốn Đế là gì nên người ta mới trốn khổ tìm vui bằng cách làm ác, làm thiện, làm ác là sát sanh, trộm cắp rồi tham, sân si... trốn khổ tìm vui bằng cách đó thì đi xuống. Còn hạng thứ hai, trốn khổ tìm vui bằng cách làm các công đức, tưởng sao, lên trên sống mãi tuổi thọ rồi rớt trở về đơn vị gốc, nghe kịp chưa? Cho nên do có vô minh nó mới duyên cho ba hành, mà do có hành tức là do có nghiệp thiện ác, nên mới có thức, thức nó mới tái sanh, do có thức nó mới có danh sắc, nghĩa là danh sắc đầu đời và do có danh sắc đầu đời cho nên ta mới có đủ 6 căn hay không ở kiếp sau. Ví dụ như bây giờ vì tôi còn thích hình ảnh, âm thanh, mùi vị... cho nên tôi tái sanh trở lại ở cõi dục giới. Còn cái chuyện tôi được trở lại cõi dục giới mà tôi sống trong cái môi trường nào, bối cảnh nào, hoàn cảnh nào thì cái điều đó còn tùy thuộc vào khuynh hướng của tôi nữa. Điều đầu tiên tôi còn thích trong cái cảnh giới nào thì tôi sẽ quay lại cảnh giới đó. Cho nên, ở đây tôi ôn lại cho bà con sơ sơ về giáo lý duyên khởi. Do vô minh trong Bốn Đế, nên ta mới tạo các nghiệp thiện ác, do tạo nghiệp thiện ác nên ta mới có cảnh đầu thai và từ đó ta mới có 6 căn hay không? Mà 6 căn này tức là mắt, tai, mũi, lưỡi, thân, ý và chúng ta nhớ thế này, với một người có tu tập thì khi mắt thấy, tai nghe nó không là cơ hội để phiền não xuất hiện, còn mình, mình do nghiệp đời trước mà mình đời này sanh ra trong bối cảnh giàu có, sung sướng rồi chúng ta thường thức quả lành đó bằng tâm tham, Còn do quả ác nào đời trước mà bây giờ chúng ta sanh ra bệnh hoạn, tật nguyên... thì 6 căn của chúng ta tiếp cận bất toại bằng tâm sân. Như vậy thì làm ác hay làm thiện thì điều đó cũng đều là điều thiện để tạo ra sự có mặt trên đời này và tôi nói lại, dầu quý vị có thành công, đã đạt được mỹ mãn hạnh phúc trong hôn nhân, trong sự nghiệp thì maximum tôi cho biết đến 90 tuổi không có gì nó tan nát cho bằng nhìn hai ông cụ bà lão dắt nhau đi trên đường, nếu đây là một cuộc tình đẹp thì sao? [31:50]

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

[05/11/2023 - 06:48 - anhlibrary]

Thì kết thúc trong một cảnh của làng quê, nếu trước đây họ có sóng gió hôn nhân thì cuộc đời học kết thúc trong màu xám của mù sương, cái nào cũng kết thúc hết. Nó đẹp cho lắm thì nó cũng kết thúc mà nó có xấu nó cũng kết thúc và hôm trước, cách đây mấy hôm, tôi ngồi trên phi trường ở Singapore, lúc tôi chờ đợi chuyến bay về Sài Gòn tôi nhận ra một chuyện mà từ xưa giờ tôi nghĩ ai ai cũng thấy, đó là đời sống đó là một hành trình, đó là một cuộc đi, mà đã là một hành trình, một cuộc đi thì bắt buộc phải có đích đến mà đích đến chính là cái chỗ kết thúc của hành trình, đúng không? Cho nên cái đẹp của một chuyến đi nó không phải là nằm ở chỗ đến mà nó đẹp trên cái đường đi, nó đến rồi là nó kết thúc, và tôi đã nói không biết bao nhiêu lần, tôi nhấn mạnh điểm này cái phủ phàng của đời sống là đỉnh cao của nó cũng chính là chỗ kết thúc của mình. Trong quyển chuyện phiếm thầy tu tôi có viết một bài đề là "suýt cười". Tôi có nói trái mít khi mà nó có mùi thơm có nghĩa là cái mùi thơm của nó là mùi tử khí của trái mít. Ở đây ai có biết mùi tử khí không? Tử khí là mùi của xác chết. Khi mà quý vị bắt đầu có sự nghiệp thì cũng có nghĩa là quý vị sắp lên bàn thờ, phủ phàng như vậy, rất là đau. Thí dụ như mình ở trong chùa đi, hồi nhỏ ở chùa thiếu ăn, thiếu mặc, phật tử vô chùa họ nhìn, lâu lâu họ cho mình bạc các mình ăn cà rem chứ, mà họ không cho, đến lúc mình làm trụ trì, mình làm hòa thượng, mình làm pháp sư, mình làm giảng sư, có quá nhiều tiền thì mình bị tiểu đường. Hồi xưa ăn được thì không được ăn, bây giờ được ăn thì ăn không được, nó khổ vậy đó. Cho nên, nản lắm, tưởng sao, khi lên đến làm hòa thượng, làm tổng thư ký, làm tăng xong rồi bắt đầu lên bàn thờ, nếu còn duyên, còn phước quay trở lại thân người thì sao? tiếp tục làm ông sa di ốm o, gầy mòn ở một ngôi chùa quê nào đó, cứ vậy mà ..con đường xưa em đi... nó vẫn trở lại còn đường cũ, cũng đi học, đi hành rồi cũng không đủ ăn, không đủ mặc, từ từ leo lên được vị trí nào đó trong đạo nghiệp rồi lên bàn thờ luôn, cho nên không có gì phủ phàng cho bằng, theo trong vật lý, trong toán đỉnh ở đâu thì đáy ở kế bên đó, còn nhớ không? đỉnh và đáy còn nhớ không? âm thanh và ánh sáng, hể lên ở đâu thì xuống ở ngay đó, cứ lên được là xuống được. Cho nên, sanh và diệt là hai mặt của một đồng tiền, sống và chết cưới hỏi nhau trên cái đó là mơ mộng, nhưng thực sự nó là phủ phàng của cuộc sống, không có sống thì không có chết, không có vui thì không có buồn, và thế giới này nó sẽ ra sao nếu mọi thứ đứng yên, bắt buộc nó không thay đổi. Sự thay đổi đó, Đức Phật gọi đó là sinh diệt, gọi là vô thường. Cho nên, trong vấn đề đầu tiên của bài kinh này, Đức Phật Ngài xác nhận cho vua Pasenadi: Như Lai nhìn nhận có Chánh Đẳng Giác trong đời, tuy nhiên hãy nhớ rằng không bao giờ có chuyện hai sát na tâm cùng có mặt một lúc và hãy nhớ rằng mỗi sát na tâm chỉ một cảnh mà thôi. Vả như vậy thì cái con người khi này cách đây 5 phút không phải là con người bây giờ. Con người bây giờ chỉ là sự tiếp nối của con người trước đây mà thôi, cái sâu của cái vấn đề đầu tiên là cái đó. Vấn đề thứ hai vua Pasenadi hỏi Đức Phật về một vấn đề rất là thời sự mà cũng rất là thời thượng, vua hỏi Đức Phật, Ngài nghĩ gì về cái gọi là gai góc trong xã hội, và vua cũng xin Thế Tôn một lời khuyên, một lời dạy để vua có một cái nhận thức đẹp hơn, đúng hơn và cần thiết hơn về cái gọi là sự khác biệt của nghèo giàu, sang hèn trong xã hội, Đức Phật, Ngài dạy thế này: cái giá trị thật sự của một con người nó không nằm ở cái chỗ xuất thân, cái giá trị thật sự của một con người nó không nằm ở cái chỗ ta nhận được cái gì ở cuộc đời mà nằm ở chỗ anh đã trao ra cái gì, có nghe kịp không? Tôi nói không biết bao nhiêu lần có nhiều người trên đời này, đời sống của họ nó chỉ là sự góp mặt chứ không phải là sự đóng góp và cái chết của họ chỉ là sự vắng mặt chứ không phải là sự mất mát, trong cuộc đời có phân biệt được hai cái đó không? Tôi nhắc lại có những người mà cái sự có mặt của họ trên đời này chỉ là sự góp mặt chứ không phải là sự đóng góp, và từ đó có những cái chết nó chỉ là sự vắng mặt chứ không phải là sự mất mát và giá trị một con người nó lớn bằng khoảng cách mà ông ta để lại sau khi ông ta ra đi, có nghe kịp không? cách nói này hơi khó nghe, tôi nhắc lại, cái giá trị của một con người nó to bằng cái khoảng trống mà anh ta để lại sau khi anh ta không còn nữa. Thí dụ như Hòa Thượng Tịnh Sự, Hòa thượng mất năm 74 mà từ đó đến nay phải nói rằng Phật Giáo Nam Tông Việt Nam không có được một nhân vật số hai mà có thể lấp được khoảng trống mà Hòa Thượng để lại và Đức Phật cũng vậy, trong kinh ghi rằng vào canh cuối của rằm tháng tư năm đầu tiên của Phật lịch tức 623

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

trước Chúa Giê Su thì vào buổi sáng hôm đó Đức Thế Tôn chính thức ra đi không trở lại nữa và từ đó đến nay ta biết rằng không có một nhân vật nào giống được như Ngài và khoảng trống của Ngài để lại không chỉ trên hành tinh này mà còn là trong vô số thiên hà, vô số vũ trụ, chư thiên, phạm thiên trong chùng đó không gian, nếu có thắc mắc, có âu lo, có ham thích, có trăn trở cũng không biết tỏ ở đâu, cái khoảng trống Thế Tôn để lại nó lớn quá [38:32]

[08/11/2023 - 11:53 - anhlibrary]

Cho nên sự có mặt của Phật hoặc các bậc Thánh hiền nói chung, cái sự có mặt của họ đó là sự đóng góp và từ đó cái sự ra đi của họ đó là một sự mất mát. Trong khi đó nhiều người, họ sống chỉ là góp mặt, góp phần chen lấn cho nên khi họ chết thì chỉ để lại sự vắng mặt thôi, chứ không phải là sự mất mát và tôi có một hình ảnh rất là ác, mà tôi nói đi nói lại hoài, đó là có nhiều người sống lâu thành đồ củ, có người sống lâu thành đồ cỏ, khác hay giống? Có biết hai cái này khác hay giống? Có những người sống lâu chỉ là đồ củ thôi, nhưng có nhiều người sống lâu nó là đồ cỏ. Hôm nay mà cái ống nhổ của vua Càng Long biết bao nhiêu tiền? Hôm nay cái giường của nhiều người trong chúng ta mà chết rồi con cháu nó liệng không kịp. Cho nên, mình thấy rõ ràng một bên là cái ống nhổ nó dơ đến dường nào, vậy mà hôm nay nó thành đồ củ, nhưng mà cả một cái salon, cả một cái giường to đùng như vậy nhưng khi chết rồi chỉ là món đồ củ thôi. Cho nên, có một câu thần chú mà ta nên niệm mỗi ngày: tôi sẽ trở thành đồ củ, không phải là đồ củ và cái sự có mặt của tôi nó sẽ là sự đóng góp chứ không phải là sự góp mặt và tôi sẽ sống như thế nào nếu mà mai này tôi đi, tôi để lại sự mất mát chứ không phải chỉ đơn giản là sự góp mặt, không phải mình cầu danh, không phải mình cầu danh, mà vấn đề là mình đóng góp với cuộc đời bao nhiêu, cho nên tôi trở lại lời Phật dạy một điều rất thú vị: ngọn lửa có xuất xứ như thế nào không quan trọng, miễn là nó có thể tạo ra sức nóng và ánh sáng hay không mà thôi, nghe kịp không? Đó là ví dụ không thể hay hơn, đó là ví dụ không thể hay hơn, Đức Phật Ngài dạy rằng xuất xứ của một ngọn lửa nó không quan trọng bằng chính những cái mà nó mang lại đó là hơi ấm và ánh sáng. Cho nên, chúng ta có xuất thân như thế nào thì chuyện đó không quan trọng, trong kinh Đức Phật dạy rằng trên thế giới này có bốn hạng người: từ sinh ra trong bóng tối và đi về ánh sáng, hạng thứ hai sinh ra trong ánh sáng và đi về bóng tối, có những hạng sinh ra trong bóng tối và đi về bóng tối, có những người sinh ra trong ánh sáng và muốn trở về với ánh sáng. Sinh ra trong bóng tối mà trở về ánh sáng là sao? Sinh ra trong một môi trường, bối cảnh, một hoàn cảnh không có lấy gì là thoải mái, nghèo, ít học...trong một gia đình không ra gì, trong một xã hội không ra gì, trong một đất nước, trong một hình hài không ra gì, trong một điều kiện, trong một bối cảnh, một hoàn cảnh không ra gì. Tuy nhiên từ chỗ không ra gì đó mà ta đã nỗ lực trở thành một cái gì đó có ích cho đời, lúc bấy giờ người đó được gọi là từ bóng tối bước về ánh sáng, ngược lại, có những người sinh ra trong một bối cảnh thật là tuyệt vời, thậm chí là hoàn hảo, nhưng mà kiểu sống của họ là cách của một người đi xuống, hướng hạ, thay vì hướng thượng thì đó gọi là sinh ra trong ánh sáng mà đi vào bóng tối, còn hai hạng người sau khỏi giải thích, sinh ra trong bóng tối mà trở về tối thui, nó sinh ra trong chỗ sáng rực mà nó tìm đến chỗ sáng hơn, cái đó dễ hiểu rồi. Cho nên khi vua hỏi Đức Phật: có sự khác biệt nào, có điều gì cần nói thêm về các giai cấp xã hội thì Đức Phật dạy rằng là sự khác biệt của tình người trong thế giới này không phải là tham mà là sự nỗ lực của họ ngay trong đời sống và Ngài cho thí dụ rất là đẹp: Xuất xứ của một ngọn lửa không quan trọng mà cái quan trọng là sự đóng góp của nó cho cuộc đời là hơi ấm và ánh sáng, tới đây Ngài mới đưa ra 5 cái pháp, phải nói rõ chỗ này thôi, chỗ này Ngài nói 5 pháp, nhưng mà chỗ khác Ngài nói 3 pháp, 2 pháp, 8 pháp, 15 pháp nha, chứ đừng có khư khư chỗ nào, bất cứ chỗ nào cũng có số 5 này thôi thì nó nghèo quá, chỗ này thôi. Sẵn đây tôi nói luôn, trước một câu hỏi giống nhau nhưng mà trước A Ngài trả lời khác, trước B Ngài trả lời khác là vì sao? Là vì ông thầy ông A, ông đem lại cho học trò cái mà ông có, nghe hiểu không? Còn ông thầy giỏi đem lại cho học trò cái mà nó cần, có phân biệt hai cái này không? Cái nhà hàng xịn là nó cung cấp cái thứ mà khách muốn ăn, còn cái nhà hàng dỏm nó bán cho khách cái mà nó có, có nghe hiểu không? mấy cái khách sạn 5 sao, mà mình muốn ăn nước mắm, nữa đêm nó lấy trực thăng nó đi moi cho ra được chai nước mắm, khách sạn 5 sao ở DuBai, nhưng mà nếu vô cái quán

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

cóc bên đường thì nó có nhiều, nó bán nhiều, cho nên đối với một vị thầy không phải là Đức Phật thì chỉ có khả năng cung ứng cho học trò cái mà mình có hoặc là cái mà mình muốn trao cho nó, nhưng bậc Chánh Đăng Giác thì không. Bậc Chánh Đăng Giác dạy cho người ta, trao ra cho người ta cái mà người ta cần, đó là lý do tại sao mà Phật mất rồi người ta khóc, khóc nhiều hơn người bình thường. Kinh nói rằng Đức Phật nằm nghỉ trong những giờ đồng hồ sau cùng thì Tôn giả Upavàna đứng trước mặt Đức Phật và cầm cây quạt, quạt, Đức Phật nói thế này, Upavàna tránh sang một bên, đừng đứng che trước mặt Như Lai như vậy, là vì Upavàna biết, Ngài Anan nói: bạch Đức Thế Tôn là vì sao vậy? vì sao, vì sao mà tôn giả Upavàna đứng quạt hầu Thế Tôn mà Thế Tôn kêu đứng tránh qua một bên, Đức Phật Ngài dạy rằng: có vô lượng chư thiên, phạm thiên, trong vô lượng vũ trụ đến châu hâu để mong chiêm ngưỡng Như Lai lần cuối cùng, có nhiều vị trời, chư thiên, phạm thiên, kiếp trước là người Việt nam cho nên chậm lăm, Mỹ có một câu: không ăn đậu không phải Mễ, không đi trẻ không phải Việt nam, có những vị trời khi nghe thế giới rung động hỏi nhau chuyện gì đó, thì được trả lời rằng Bồ tát giáng trần, thì trong bụng họ nghĩ rằng một lát nữa xuống hầu Phật, lúc mà họ xuống được thì là đêm cuối, bởi vì kiếp trước là người Việt Nam, chuyện gì làm được hôm nay, chuyện gì làm được hôm nay thì ta nên để ngày mai hãy làm, cho nên rồi các vị ở đây sẽ thắc mắc chư thiên họ có thiên nhãn mà tại sao họ không có nhìn xuyên qua được Ngài Upavàna, cái điều đặc biệt là chỗ đó, nếu mà một vị tỳ kheo khác ngay cả Ngài Xá Lợi Phất, Ngài Mục Kiền Liên, ví dụ như vậy thì chư thiên họ có thể nhìn, họ coi như không có nhưng mà riêng với Ngài Upavàna thì không, khi Ngài đứng ở đó, Ngài đứng trước mặt Đức Phật, chư thiên không nhìn xuyên qua Ngài được, bởi vì Ngài có hạnh nghiệp rất là kỳ cục, đời Đức Phật Ca Diếp, Ngài là cái người chăm sóc cái ngôi bảo tháp không để cho chăn trâu, chăn bò, ăn trộm, con nít nó phá làm dơ bảo tháp, chỉ vì cái hạnh nghiệp đó mà đời đời Ngài sanh ra không bao giờ bị mất trộm, luôn luôn sống ở trong cái sự yên tâm thanh thản, và điểm đặc biệt kiếp cuối cùng đấng A La Hán rồi, thì chư thiên có thể nhìn xuyên qua núi, xuyên qua tường, xuyên qua đá, xuyên qua gỗ, nhưng không thể xuyên qua thân của Tôn giả, đặc biệt, thì tôi muốn nói rằng đó là cái giá trị của mỗi con người chúng ta trên trái đất này không nằm ở chỗ ta nhận cái gì mà nằm ở chỗ ta trao ra cái gì, và ta sống thế nào để ta là một ngọn lửa, mà đã là một ngọn lửa thì cái giá trị, cái tác dụng, cái ý nghĩa của nó là ánh sáng và hơi ấm, khi chúng ta trao cho cuộc đời cái đóng góp nhất định nào đó thì xuất thân của chúng ta không quan trọng nữa, các vị đi bác sĩ, có bao giờ các vị hỏi bác sĩ quê ở đâu không, cái đó không quan trọng mà quan trọng là bác sĩ đó ổng có chữa được cái bệnh của mình hay không? Thậm chí mình thương một người, mình cũng không nên hỏi quê của người ta làm chi, lỡ nó nói quê nó ở chỗ mình ghét, chẳng lẽ mình bỏ à, tôi thương ai tôi người ta, chứ tôi đâu có thương quê của người ta. Cho nên cái vấn đề thứ hai mà Đức Phật Ngài dạy đó là cái xuất xứ của một ngọn lửa không quan trọng mà cái quan trọng là cái đóng góp của nó cho cuộc đời này, rồi, cái số ba, à quên ở đây Ngài dạy rằng là đầu giai cấp nào mà thành tựu 5 cái này nè thì coi như cá nhân đó đã sống không uông kiếp người: một là có được niềm tin nơi Đức Phật, thứ hai là có được điều kiện vật lý, điều kiện sinh lý tức là sức khỏe, thứ ba là chân thành, thứ tư là tin tấn, và cái thứ năm là có trí. Đây là 5 cái điều kiện mà người ở cảnh giới nào, ở một tầng lớp nào thì cũng tự họ có giá trị. Tôi biết, tôi biết ở đây có nhiều người chưa phải là phật tử thuần thành, các vị rất khó chịu khi thấy trong 5 điều mà điều đầu tiên là Đức Phật dạy phải có đức tin nơi Ngài, nếu một người phạm mà mình nghe mình thấy kỳ lắm, mình nghe người ta kêu mình phải đặt niềm tin vào người ta, nhưng mà đối với Đức Phật thì Ngài có thâm quyền, Ngài có tư cách để Ngài nói vì sao? Vì chỉ trên đời này thiện pháp có nhiều dữ lắm có đủ thứ thiện nhưng chí nguyện trên đời này chỉ có ở vị Chánh Đăng Chánh Giác, và sẵn ở đây tôi nói luôn một chuyện, làm cho một ít người ở đây sẽ phiền lòng kể cả những người nghe lại bằng giảng này, đó là, tùy vào phước duyên, tùy vào duyên lành quá khứ mà chúng ta có được gặp Phật pháp hay không? Thứ hai, tùy vào cái duyên lành quá khứ mà khi biết Phật pháp ta biết quan tâm cái gì trong cái gọi là Phật pháp ấy, có người biết đạo rồi chỉ thích lên chưng hoa, quét dọn thôi,

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

có người biết Phật pháp rồi khoái nghiên cứu kinh điển, có người biết Phật pháp rồi khoái ngồi thiền, có người biết Phật pháp rồi khoái tụng kinh, lần chuỗi, niệm chú, có người biết Phật pháp rồi thích lên rừng, lên núi, có người thích vô các học viện, thiền viện nghe kịp không? cho nên, tùy vào túc duyên quá khứ mà chúng ta có gặp được Phật pháp hay không? Thứ hai, tùy vào túc duyên quá khứ mà khi gặp Phật pháp chúng ta quan tâm đến cái gì và quan tâm theo kiểu nào, quan tâm được bao nhiêu và cái này là cái quan trọng nhất, tôi nói thiệt chậm, chính câu nói này làm phiền lòng các vị tôi vẫn nói là vì đau mà giúp được nhau thì cũng nên đau một lần, tùy mỗi một cái hiểu của mình về Đức Phật mà cái nhận thức về Phật pháp nó sẽ khác đi, nghe kịp không? Và tùy vào cái nhận thức của mình về Phật mà cái công đức của mình nó không giống với người ta, giữa hai người cư sĩ, một người hiểu được giáo lý, một người mù tịt, đi chùa cho vui thì hai người này công đức nó khác nhau như thế nào, bởi vì cái tâm đại thiện hợp trí nó khác với tâm đại thiện vô trí, nghe kịp không? Cái công đức nào mà có trí nó khác công đức nào tùy hứng làm do người ta xúi, người ta rủ nó khác, mình làm công đức mình nhặt một cái lá, mình quét một cái khoảng sân hẹp thôi nhưng mà bằng một nhận thức sâu sắc, sâu và rộng về Đức Phật, về lời dạy của Đức Phật thì cái chuyện mình quét rác, chuyện mình nhặt lá đó cái ý nghĩa lớn ghê lắm, cái này tôi nói thiệt, cái này tôi mở ngoặc nha, có người rót cho tôi ly nước lạnh mà tôi cảm kích, có người cho tôi nguyên một lon coke mà tôi coi thường, không phải coi thường họ mà coi thường lon coke, tại sao vậy? Bởi vì người thứ nhất họ biết tôi là ai, họ biết tôi là ai, họ biết tôi đang thuyết pháp, họ biết tôi khát nước, họ cho tôi ly nước, họ còn nói nhỏ vô tai tôi một câu nữa: “thấm giọng đi sư”, thương quá, còn người thứ hai, họ không biết tôi là ai, họ thấy tôi đang ngồi, họ thấy lon coke quá date bỏ ổng, đem đưa tôi uống, nghe kịp không? nghĩa là Họ không biết tôi là ai và cái nhận thức của họ trước khi họ cho tôi lon coke nó yếu quá, cho nên tôi mới cảm thấy, ở đây cũng vậy, khi mà mình nghĩ về Đức Phật mà nghèo quá, nhận thức mình nghèo nàn quá thì công đức không có nhiều. Tôi đã nói không biết bao nhiêu lần, Đức Phật có 32 tướng tốt, nhưng mà cái giáo lý mình hiểu đó nó được bao nhiêu, cho nên cái hình dung của mình về Đức Phật không giống nhau, nghe kịp không? Tôi biết, theo tôi nghĩ trong số những người ngồi đây bao gồm cả tôi có lẽ Đức Phật đẹp nhất trong lòng mỗi người, bởi vì hình dung Đức Phật một người luôn luôn sống trong chánh niệm, tôi hình dung Đức Phật là một bậc từ mãn, Ngài luôn luôn hy sinh, tôi hình dung Đức Phật là một người cái gì Ngài cũng biết, ai Ngài cũng thương và đức lành nào Ngài cũng có và cả ba điều lúc này tôi nói: Phật không thể giúp tôi sống đời đời nhưng Ngài dạy tôi không sợ chết, Phật không hề cho tôi tất cả những gì tôi muốn nhưng Phật có thể dạy cho tôi không muốn cái gì hết, Phật không thể nắm tay tôi đi về tất cả những cảnh đẹp, nhưng Phật có thể dạy cho tôi thấy rằng đi đâu cũng vậy thôi, thì ba cái đó cũng đủ tôi lạy Ngài, và một con người đó, chính con người sống bằng từ tâm, bằng chánh niệm, sống bằng trí tuệ đẹp quá. Tôi nhớ có một người đến hỏi một thiền sư, hỏi vậy chứ sao con thấy nghe nói thiền sư sao có nhiều thần thông, có phép lạ đó, thì vị thiền sư đó trả lời như thế này: con nghĩ làm sao, nếu mà bây giờ mà cho con 2 lựa chọn: con nhìn thấy một ông thiền sư đi trên nước, đi trên lửa và ông thiền sư thứ hai đi đứng bình thường như mọi người, nhưng mà đi bằng chánh niệm, đi bằng tình thương, đi bằng cảm thông, đi bằng chia sẻ, đi bằng bao dung thì con thấy cái đi nào có lợi hơn? Nghe kịp không? Cái phép lạ của Đức Phật là cái lợi ích là mình cho người khác chứ không phải để thỏa mãn cái tò mò của người khác quý vị nghe kịp không? Mà khổ thay, chúng ta thời nay chúng ta không quan tâm đến cái đó mà chỉ thỏa cái tò mò thôi, cho nên nhiều lần tôi bực mình tôi nói: thời nay không tu cái đầu mà tu cái mông thôi, mình tu sao mà ngồi cách mặt đất một gang. Cho nên Phật pháp không phải là cái hệ thống giáo lý làm thỏa mãn cái tò mò tri thức của chúng ta mà Phật pháp là một con đường sống. Trước đây chúng ta sống ta chạy theo cái chúng ta thích, bây giờ chúng ta chỉ quan tâm đến những cái gì chúng ta cần thôi, quý vị có phân biệt được hai cái này không? Những ai thích sống thích chiều nay về mở tủ coi có phải vậy không? Cái mình cần, cái mình thích, cái nào nhiều hơn? Cái mình thích luôn nhiều hơn cái cần mình đi cày như con trâu để về mua những cái không cần, vậy mà người ta nói tào lao không nhận mới ghê chứ. Cho nên, người ta nói rằng cái trí nhớ của nhiều người trí nhớ của hầu hết nhân loại không có kém

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

cạnh nhau bao nhiêu hết, mà tại sao có người là học giả, có người không là học giả là bởi vì cái từ mình chứa toàn là đồ rách không à, toàn nùi giẻ không hà thì nó đâu còn chỗ trống cho cái đồ Chanel, Vichy.. mà mình muốn có được ba cái đồ hiệu đó thì mình dọn bớt nùi giẻ đó ra. Cái đầu mình y chang như vậy, cái đầu mình chưa toàn là nùi giẻ không, cho nên cái mà đàng hoàng nó không có chỗ vô, cái đó rất là đơn giản, quý vị còn nhớ định luật Archimède không? Tức là cái khối lượng, rất là đơn giản, OK. Và tiếp theo đó là vua hỏi Thế Tôn về chư thiên, phạm thiên, cái này chỉ đọc trên mặt giấy, mà không có nghe chú giải, không nghe bình luận, không nghe giải thích thêm thì chúng ta thấy không có gì hết. Vua hỏi Đức Phật: câu hỏi thứ nhất là về nhất thiết trí, câu hỏi thứ hai là về các giai cấp và câu hỏi thứ ba vua hỏi nhỏ Đức Phật từ hồi đó đến giờ con đi chùa con cũng nghe nói về chư thiên, con cũng còn hoang mang, nghe kịp không? bây giờ trước mặt Thế Tôn, cái người mà con thương kính và tin cậy nhất, con xin được nghe từ Thế Tôn một xác nhận thôi, họ có thiệt không, họ có thiệt không. Cái chỗ này nó sâu kinh hoàng lắm, nếu mà chỉ liếc qua thôi thì câu hỏi này không có gì đặc biệt hết, nó sâu ở trong câu trả lời, các vị còn nhớ định nghĩa của tôi mà tôi giảng về Bốn Đệ không? Bốn Đệ là gì? Mọi sự có mặt đều là khổ dầu đắng hay là ngọt đều là khổ gián hay trực tiếp mà thôi, nhớ chỗ này nha, chỗ này quan trọng, tại vì có nhớ cái đó mới hiểu được cái này, quý vị nghe có kỳ không? lấy nghĩa Bốn Đệ mà hứa hẹn, đang giảng về chư thiên mà móc cái Bốn Đệ ra mới ghê chứ. Các vị nhớ thế này, nhà các vị nhiều đồ, tôi chưa có nể mà tôi chỉ nể khi các vị liên kết các món đồ lại để dùng, quý vị hiểu không? chứ nếu không nó chỉ là đóng bù lon, nghe kịp chưa? Cho nên đi chùa 40 năm, quy y với danh Tăng, giáo lý học thật nhiều, cuối cùng trên giường chết, phật pháp gom lại bằng cái lá me là vì chúng ta không có khả năng system mind, liên kết hệ thống hóa nó lại, nghe kịp chưa? Cho nên nếu mà quý vị có khả năng liên kết thì các vị có những cú liên kết rất là hoan hô ở trên sân bóng cũng vậy thôi, một hành động chuyển cơ hội, cái cơ hội mà làm bàn nó lớn hơn các cầu thủ quý vị có biết không, một trái banh nó xa thành từng đó, mà chỉ cần thăng Tèo nó châm một cái nều mà cái đũa mà tào lao thì nó không hề nhận ra rằng khoảng cách đó đủ nó ghi bàn, nghe kịp không? Cho nên ở đây cũng vậy, một người học giáo lý sẽ luôn luôn tìm thấy cái sự mối nối, tìm thấy cái chỗ gắn kết của các vấn đề giáo lý với nhau. Ở đây tôi nhắc lại, vua hỏi Thế tôn: chư thiên và phạm thiên có thật hay không? Đức Phật không trả lời có hay không, mà Đức Phật hỏi lại vua bằng một câu nói có vẻ như là ngạc nhiên: tại sao Đại Vương lại có thể hỏi câu đó khi nó là một chuyện tất nhiên. Tôi nhắc lại, tinh thần là một cái gì đó rất là trừu tượng, rất là khó thấy, nhưng mà vật chất là cái gì cụ thể đẽn hình. Tuy nhiên, nếu chúng ta không để ý, chúng ta không biết được cái này: vật chất trên đời này nó có nhiều hình thức tồn tại, có đúng vậy không? Như là nước: nước có bao nhiêu dạng? Rắn, khí, và bây giờ tôi nói các vị trong không khí này có nước, quý vị có tin không? Tôi nói trong ly có nước quý vị tin không? Có. Điều đó có nghĩa rằng thì là nếu chúng ta không có đi học, chúng ta không biết H₂O là cái gì, mà nếu chúng ta không biết H₂O là cái gì thì chúng ta cũng không biết Hydro, carbon, nitơ... thì làm sao chúng ta hình dung được trong cốc có nước, mà nếu học A Tỳ Đàm, chúng ta còn thấy một chuyện động trời nữa trong đó còn có cả lửa và gió mới ghê, và chúng ta không có ngờ một chuyện đó là mặt trăng, mặt trời, trái đất nó có quỹ đạo của nó, mà chúng ta không có ngờ rằng trong cái bàn này có những phân tử, nguyên tử, cũng vận hành theo cái quỹ đạo của

nó, đây cũng vậy, vật chất và cả tâm linh tinh thần nó có nhiều hình thức tồn tại khác nhau, vấn đề là chúng ta có đủ sức để nhận ra nó hay không, vậy chư thiên, phạm thiên là gì, rất là đơn giản, nó chỉ là một cách tồn tại khác thôi, cho nên có nhiều vị hỏi tôi: Sư, cái chuyện đó có không? Sư nghĩ chuyện đó có không thì tôi thích câu trả lời này: tôi không biết có hay không, nhưng tôi nghĩ rằng nếu chuyện đó có thì không có gì lạ, nghe kịp không? có rất nhiều chuyện mà tôi trả lời bằng cách đó, chưa hết, Sư thấy cái ông đó vậy, cái cô đó vậy Sư có tin không? Đừng có ép tôi trả lời tin hay không tin, nhưng mà tôi nghĩ rằng chuyện đó không thì có gì lạ. Ở Đây cũng vậy, các vị hỏi tôi chiều nay Sư có tin ma quỷ, Sư có tin chư thiên hay không? Quý vị hỏi thì tôi biết quý vị là ai rồi thì tôi trả lời theo cách đức Phật trả lời, không có gì ngạc nhiên bởi vì mỗi thứ trên đời này có rất nhiều thứ tồn tại và chúng ta biết rằng âm thanh ánh sáng cũng có nhiều cách tồn tại

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

đúng không, nó có những loại ánh sáng mắt thường không có nhìn thấy đúng không? Thí dụ như quý vị có xài kính đổi màu không? Có những ngày mình nhìn bằng mắt thường mình không có thấy nắng, nhưng mình đeo kính đổi màu thì tuy mình không thấy nắng, nhưng mà cặp mắt kính nó vẫn đổi màu, đúng không? điều đó có nghĩa là có nhiều ánh sáng mắt thường không có thấy, và có những âm thanh mà lỗ tai mình không có nghe được bởi vì là decibel quá là thấp, đây gọi là làn sóng, là tầng số hạ âm, cho nên có những thứ mà thuộc vật chất nó có tồn tại mà ta không có khả năng mà ghi nhận nó, ví dụ như sóng thần hay động đất, sở dĩ có một số loài vật nó biết trước mà mình không biết, chẳng hạn như quý vị biết năm 2002 có sóng thần Sumire, xác chết mà người ta nhặt được toàn là con người không, còn mấy con thú là nó đi sạch, tại sao vậy? vì bù lại cho chỗ thiếu nó có giác quan vật chất rất là bén nhạy, cho nên có một vùng ở bên Nhật Bản trong nhà thay vì nuôi cá kiếng người ta nuôi cá koi, khi nào mà gần có động đất, nó nhảy, nó làm dữ lắm, nó tung người ra khỏi bể kiếng, vì sao vậy? Vì nó cảm nhận được, còn con người mình không có. Nói như vậy có nghĩ rằng vật chất có nhiều thứ tồn tại mà bản thân chúng ta thì không, nhiều khi không đủ điều kiện để nhận biết, đó là vật chất nói chi là cái này (chỉ cái đầu) cho nên có những điều mà nó nằm ngoài kiến thức của mình thì thà tin có hơn là tin không và Socrates có nói một câu rất là hay: cẩn thận không bao giờ thừa và cái thứ ba là cái quan trọng, cái này phải xăm, học với tôi riết thành đại ca, luôn luôn nhớ câu thần chú này: cái mà tôi biết đem so với cái mà tôi không biết nó nhỏ hơn là một hạt cát trên sa mạc, nhớ bao nhiêu đó thì mình không có mà cực đoan trong nhận thức, vì sao vậy? Vì hạt cát tuy nó nhỏ mà mình cân nó được không? Rồi, cái sa mạc Sahara nó lớn thiệt nhưng mà người ta cũng tính cái diện tích của nó được, nó là 9 triệu km², như vậy thì mẫu số là 9 triệu km², và tử số là hạt cát, như vậy hữu hạn trên hữu hạn đúng không? Tử và mẫu đều là hữu hạn Nhưng cái biết của chúng ta có phải là hữu hạn không? Cái biết của chúng ta là hữu hạn, nhưng cái không biết là vô hạn như vậy có phải là hạt cát trên sa mạc nó lớn hơn cái biết so với cái không biết không? Mình thử để hai cái phân số đó liền nhau, một bên là hạt cát, là hạt cát trên sa mạc, còn một bên là cái biết trên cái không biết, trên mặt toán nhớ cái đó không? rõ ràng cái chênh lệch tử mẫu, như vậy là cái biết mình không đáng kể, dễ sợ, mình tưởng hạt cát trên sa mạc nó là nhỏ rồi, mình không ngờ rằng cái biết so với cái không biết còn nhỏ hơn nữa. Trên đời có cái gì mà nó tào lao cho bằng mình phán là không có trên cái biết, biết cái này quý vị còn run nữa nè. Thế giới hôm nay người ta đã mò lên tới sao Mars, sao hỏa rồi vậy mà cái biết của nhân loại về đại dương không là bao nhiêu, quý vị có biết không? Cái biết của nhân loại về biển không có bao nhiêu hết, may mà biển nằm ngay trước mắt, trước mũi của mình mà mình biết về nó không bao nhiêu, nói gì là cái khác, chúng ta lấy cái nhìn từ bên ngoài vũ trụ nhìn về trái đất mình nó nhỏ hơn là cái hạt nhân trên dòng sông nữa, bởi vì hạt nhân là hữu hạn, dòng sông là hữu hạn trong khi đó trái đất này là hữu hạn mà vũ trụ là vô hạn cho nên cái chúng ta thấy là cái con bacteria là con vi khuẩn trên hạt nhân nhỏ xíu mà tôi nói cái này quý vị còn hết hồn nè, quý vị biết trái cam sành không, quý vị có biết ngọn núi cao nhất thế giới là bao nhiêu không? Non 9 cây đúng không? và chỗ sâu nhất ở biển là bao nhiêu? Cái rãnh Mariana nó sâu 11km nghe kịp chưa? một cái cao 9km, cái sâu 11km, mà rất lồi lõm nhưng vị có biết các nhà khoa học họ tính cái đường kính chu vi của trái đất rồi đem so với những lồi lõm trên mặt đất thì cái mặt hành tinh của mình nó mịn hơn trái cam sành, quý vị có tin không? trái đất mà mình vẫn sống trên đó mỗi ngày nó có những bí mật mà mình không có ngờ được. Tôi nhắc lại, cái bề mặt của trái đất này đem so với hai con số về đường kính và chu vi so với trái đất, nó có 6000km từ bên ngoài đi vào trung tâm có 6000km chúng ta mới chạm được magma, có biết magma không? cho nên mình không có ngờ rằng với đường kính đó với diện tích đó, với chu vi của trái đất những cái gồ ghề kia nó vẫn chưa đủ làm cho trái đất gồ ghề hơn trái cam sành, cho nên ở đây khi vua pasenadi hỏi Đức Phật có chư thiên, phạm thiên hay không, Đức Phật hỏi: làm sao mà Ngài lại có thể hỏi câu hỏi đó, khi mà đó là điều tất nhiên, chưa hết, cái này mới sâu, vua hỏi có phải tất cả chư thiên, phạm thiên đều có khả năng nhìn thấy nhau hay không? Câu trả lời quý vị coi trong bài, chư thiên, phạm thiên nào chữ phạm gọi là [...] trong bên bản tiếng việt của Ngài Minh Châu, Ngài xài chữ ão hại, nhưng trong bản Pali dùng chữ[...] mà trong chú giải các ngài sợ

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

mình không có hiểu, hoặc sợ mình hiểu lắm, nhưng trong chú giải chúng sinh nào mà càng khổ chừng nào thì khả năng mà nhận biết người khác càng hạn chế chừng đó, quý vị nghe kịp không? Tôi ví dụ: mù có phải là cái khổ không, điếc có phải là cái khổ không? nghèo, chân đi không được có phải những cái khổ này có hạn chế với chúng ta không? Đúng chưa? à như vậy thì, ai có càng nhiều vấn đề thì khả năng nhận thức thế giới sẽ tự giảm đi theo tỷ lệ, khổ là gì? khổ là problem là vấn đề ta phải gánh gọi là khổ, tôi nhắc lại, ai càng có nhiều vấn đề về sức khỏe, càng có nhiều vấn đề về tâm lý thì khả năng nhận thức thế giới sẽ giảm đi, hiểu không? OK. Cho nên, thay vì Ngài nói rằng là chư thiên có thấy được nhau không thì Ngài trả lời, Ngài nói rằng: chư thiên thấp không thấy được chư thiên cao, chư thiên còn phiền não sẽ không thấy được chư thiên không còn phiền não đó là một cách trả lời, nhưng mà ở đây Ngài nhìn vào tâm can của vua Pasenadi trả lời như vậy không có hợp với cái nào trạng của ông, nghe kịp không? Bà mẹ nói với thằng Tèo thế này: con vùi đầu con học như vậy, mai một tới lúc ra trường, con còn sống được bao lâu, mình phải ra đường mình vận động, phơi nắng, nghe kịp không? Không có sức khỏe đừng mong làm gì hết, nhưng đó là thằng tèo, nhưng với thằng Tí thì lại khác, bà thấy nó chơi game, bà thấy nó coi phim bà nói: không học hành gì hết mai một đi ăn mày, đi bán giấy số, nghe kịp không? Rồi tới con Lan, con gái bà nó xài tiền phung phí dữ lắm, bà mới nói thế này: ngồi không ăn núi cũng lở, bây giờ má còn, lo cho con, con xài tiền kiểu đó mai một má chết rồi làm sao con sống? Con đi lấy chồng, có thằng chồng nào nó dám rước con về không? Kiếm 1 đồng xài 8 đồng, không có tiền mà sống ở đời này, nhưng mà tới con Hương bà má lại nói khác, con Hương nó quá mê tiền đi nên bà nói thế này, tiền bạc là phù vân, người còn, của còn, giá trị của con người nó nằm ở chỗ là con xài tiền kiểu nào, chứ không phải con có bao nhiêu, nghe kịp không? như vậy rõ ràng là những lời dạy có vẻ mâu thuẫn không? tùy đứa mà bà dạy như thế nào, cái con Lan nó ăn rồi chỉ biết le lưỡi đếm tiền, còn con Hương thì nó xài quá phí đi, thế là mỗi đứa mà người mẹ dạy khác nhau. Ở đây cũng vậy, thay vì nói ngắn gọn là chư thiên, phạm thiên cõi thấp không thấy được cõi cao, chư thiên phạm thiên còn phiền não thì không hiểu được chư thiên phạm thiên không phiền não, người nhiều phiền não không hiểu được người ít phiền não, người có phiền não không hiểu được người không có phiền não thay vì nói dài như vậy, Ngài nhìn vào bản tâm của vua Pasenadi, theo chú giải nói chứ không phải tôi nói nha, Ngài nhìn vô Ngài nói rất ngắn gọn, Ngài nói: ai còn khổ nhiều thì sẽ không thấy được người khác, nó sâu, nó sâu chỗ đó, khổ đây là gì, phiền não, phiền não

nhiều là một cái khổ, phước báu ít là một cái khổ, cái nghiệp xấu của quá khứ nhiều cũng là một cái khổ, nghe kịp không? Bởi vì ta biết rằng có 3 cái chướng, trên đời này có 3 cái chướng: một là nghiệp chướng, thứ hai phiền não chướng, thứ ba là quả chướng, 3 cái, 3 cái này nó ngăn ngại làm cho mình không có nhận thức được vấn đề. Nghiệp chướng là sao? Là mình sống với quá nhiều cái chuyện bậy bạ, bất thiện, sát sanh, trộm cắp, lừa đảo, dục dục, gian trá.....gọi là phiền não chướng, thích quá nhiều thứ, bất mãn quá nhiều thứ, phóng dật quá, thất niệm quá, tham nhiều quá, sân nhiều quá, ái mạn kiến nghi nhiều quá thì không có làm được điều gì hết, thì đó được gọi là phiền não chướng, còn nghiệp chướng là mình tạo quá nhiều ác nghiệp đặc biệt là những ác nghiệp như là xúc phạm tam bảo, xúc phạm thánh hiền, xúc phạm người hữu văn, xúc phạm người đức độ, nghe kịp không? Cái đó gọi là nghiệp chướng, có nghĩa là một người làm quá nhiều nghiệp như ông Đề Bà Đạt đa trước khi mà ông bị kết thúc, ông bị mất toàn bộ thân thông, ngay sau khi mà có suy nghĩ này: ta sẽ hại Thế Tôn để ngồi vào vị trí Thế Tôn, khi mà ông có ý nghĩ như vậy ông đã bị mắc vào cái trọng nghiệp rồi nha. Trường hợp đó gọi là nghiệp chướng và sẵn ở đây tôi cũng nói luôn là ở trong các thiên viện mà tôi thường biết có những vị sư có những kinh nghiệm lạ lùng lắm, có những hành giả lên than với thiền sư là: sao con ngồi thiền nó không tập trung, thì vị thiền sư hỏi thế này, đây tôi nói rõ luôn là Ngài Asabha, Ngài hỏi vậy chứ mấy ngày nay có vô ý hay cố ý làm buồn lòng ai mà mình chưa xin lỗi không? Chỉ cần mắc cái đó ngồi thiền cũng không được, đối với người bình thường không có tu thì mình không nhận ra rằng cái việc đó có ảnh hưởng, có tác động rất lớn với mình tại vì sao? là bởi vì mình sống với cái tâm đất, nên Đức Phật nói: trên một cái nền nhà bằng đất mà đất bụi nó rớt xuống mình thấy

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

được không? Tại sao? Tôi nhắc lại trên cái nền nhà bằng đất bụi nó rớt xuống mình có thấy không? Vì bụi đất là bà con, nghe kịp chưa? nhưng mà trên một nền nhà gạch, bằng đá bóng lưỡng một chút xíu bụi mình thấy liền là vì sao? Là vì tụi nó không phải là một phe, trên một cái nội tâm mà không có tu tập, không có chánh niệm thì bao nhiêu cái bất thiện nó xuất hiện mình không biết bởi vì nó vốn bày bày[1:18:10]

[11/11/2023 - 01:53 - anhlibrary]

thì cái bày bày nó khác tên mà cùng một phe, nhưng đối với người sống chánh niệm chỉ cần một chút trực trặc về tâm lý, về đời sống, nó xì ra, giống như trên mặt của mấy cô có mụn thấy vậy, như trên mặt của tôi thấy có xấu trai không? nghe hiểu không? Ở đây cũng vậy. Cho nên có 2 trường hợp: trường hợp 1 ta nên tu tập với tâm như đất, nhưng mà cũng có lúc ta nên tu tập với tâm như gạch, tại sao? ta nên tu tập với tâm như đất là sao? Có nghĩa là có khả năng bao dung hết bao nhiêu thứ bụi của đời, nghe hiểu không? Nhưng mà ở một khía cạnh khác ta nên giữ tâm ta như gạch để có bao nhiêu trực trặc xuất hiện là ta biết ngay, nghe kịp chưa? Cho nên trong trường hợp nghiệp chướng là sao? có nghĩa là trong đời sống nhiều khi mình có tạo nghiệp này nọ mà mình không có ngờ, nhưng nếu mà sống có chánh niệm thì mình nhanh chóng phát hiện, còn không nhiều lúc cái nghiệp mình không ngờ, cho nên, trường hợp thứ nhất nghiệp chướng là do một hay nhiều thứ bất thiện nó khiến cho cái tâm mình bị ngăn ngại không có phát triển thiên định, trí tuệ, rồi thứ hai là quả chướng, quả chướng là gì? Quả chướng là do mình bị một nghiệp xấu nào đó trong quá khứ chẳng hạn như mình tái tục mà đầu thai bằng cái tâm lý trí thì không cách nào không có phiền não, do cái tiền nghiệp mà bây giờ mình sanh ra làm người thiếu ăn, thiếu mặc, thiếu sức khỏe, thiếu tùm lum, thì chính cái thiếu đó nó làm cho mình bị ngăn ngại trong cái chuyện tu, trường hợp đó được gọi là quả chướng, hồi đó giờ mình đâu có học cái này, mình cứ mở miệng ra mình nói là nói nghiệp chướng, nhưng mà theo trong kinh Phật nghiệp chướng là như vậy, nghiệp chướng là chỉ cho cái tội lỗi mình đã làm mà nó chưa có cho quả, chỉ riêng cái việc nó chưa cho quả thôi mà chỉ có một ấn tượng xấu trong tâm lý cũng làm cho mình không phát triển về tâm linh được đó gọi là nghiệp chướng, thứ hai là quả chướng nghĩa là quả xấu của đời trước khiến mình không phát triển được, thứ ba là phiền não chướng, có nghĩa là mình sống quá nhiều với tham, sân, si, nó làm cho tâm mình bị cản trở nhiều. Ở đây tôi trở lại vấn đề câu hỏi của vua với Phật, vua hỏi bạch Thế Tôn có phải chư thiên đều thấy nhau hay không? Đức Phật trả lời đó là cái loại nào mà nó nhiều vấn đề quá thì nó không thấy được phần khác, thí dụ trong kinh nói thế này: phạm nhân mà đắc tha tâm thông chỉ biết được tâm tư của A Na Hàm được một phần thôi, một phần là sao? Có nghĩa là khi nào vị A Na Hàm dùng bằng tâm phạm để mà sống thì phạm phu biết được, nhưng mà khi nào vị Tu Đà Hoàn mà sống bằng tâm thánh thì người phạm mà đắc thiên họ không hiểu, có hiểu không? Khi nào mà người Tu Đà Hoàn mà họ sống tâm sơ quả, tâm không mà có thân kiến, hoài nghi, giới cầm thủ, khi đó thì người phạm đắc thiên nhìn không thấu thấy tâm gì lạ hoắc, hiểu không? Rồi vị Tu Đà Hoàn cũng vậy dầu có đắc thần thông thì cũng chỉ biết được một phần tâm tư của vị thánh cao hơn mình mà thôi, ngay cả Đức Phật Ngài ngồi suy nghĩ, suy nghĩ, trưa nay tôi sẽ đi khát thực ở đâu? lúc đó chư thiên biết, cái suy nghĩ đó nó không nằm trong cái lãnh vực trí tuệ của một vị Chánh Đẳng Giác, cái đó là lẽ, nếu Đức Phật, Ngài suy nghĩ về giáo pháp, Ngài quán chiếu về duyên khởi, về 24 duyên hệ lúc đó Ngài suy nghĩ thì chư thiên họ không biết đường đâu mà mò vì nó quá cảnh giới của họ rồi, OK nếu quý vị muốn biết tôi chứng minh cho quý vị thấy, mình không biết chữ nhưng mình thấy một ông tiến sĩ thò tay lên cái mâm trà thì mình có thể đoán được ông muốn làm gì không? Nhưng nếu ông tiến sĩ ông ngồi trước computer ông suy nghĩ thì mình đoán được không? Why? Vì tôi không biết chữ mà, cộng, trừ, nhân, chia tôi còn chưa biết mà, trên cái computer mà cái chuyện ông sắp làm trên đây, nó rất là xa lạ với mình. nhưng mà cũng ông tiến sĩ đó, mà ông thò tay chòm tới cái bình trà là biết ông muốn rót phải không? Thì ở đây cũng vậy, những vị trời mà thấp thấp chỉ biết được những vị ở trên thôi, biết thôi, rồi nói chi là những vị phạm làm sao thấy được những bậc thánh và cái sâu sắc của chỗ này nằm ở chỗ nào? ai phiền não nhiều thì mắc vào cái phiền não chướng đúng không? Ai phước đức thì vướng vào cái quả chướng, ai mà sống bất thiện

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐỈNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

nhiều thì dính vô cái nghiệp chướng. Chính ba cái này nó ngăn ngại cho chúng ta không thể hiểu được đối phương, các vị có nghe đồng sàng dị mộng không? Nằm chung giường mà mỗi người có một cái nỗi riêng vì mình không hiểu nhau, mà nói đến đây tôi nhớ một chuyện tào lao: có một cái ông triết gia người Hy Lạp, ông nói câu này (xăm lên mình được): mỗi khi mà tôi nghe ai nói xấu tôi, tôi không giận mà tôi nghĩ thế này: cũng may là nó biết mình chưa nhiều, nó biết nó ỏi luôn. Cho nên, tôi muốn nói một vị Chánh Đẳng Giác, Ngài có 3 cái đặc biệt mà người khác không có, thứ nhất là trí đức, có nghĩa là cái gì Ngài cũng biết, thứ hai là bi đức ai Ngài cũng thương, và cái thứ ba tịnh đức là Ngài không hề có cái e ngại rằng mong rằng người ta đừng có biết, đừng ai nghe câu nói này, đừng ai biết hành động này của ta, đừng ai biết được suy nghĩ này của ta, nghe kịp không? Hôm nay trước mặt quý vị tôi đắp y áo tràng hoàng tôi giảng thích quý vị nghe, chứ trong bụng tôi thầm mong quý vị biết về tôi càng ít càng tốt, nghe kịp không? Cho nên sự vĩ đại của bậc Chánh Đẳng Giác nằm ở chỗ đó. Vị A La Hán thì cũng được một trong ba cái này, nhớ nha, tức là tịnh đức, vị A La Hán không hề sợ người khác biết gì về mình vì Ngài như một viên pha lê vậy đó, cho nên ở đây tôi trở lại, từ nãy giờ tôi nói một vòng giống như lạc đề, nhưng để cuối cùng tôi đúc kết câu hỏi tiếp theo đó là thứ nhất là có chư thiên hay không và những vị đó có biết nhau hay không? Đức Phật xác nhận rằng có chư thiên, các vị có biết nhau hay không còn tùy thuộc vào trình độ căn cơ của mỗi vị. Cho nên cái câu trả lời này nó mở ra cho ta một vấn đề rất là lớn, đó là thiên hạ thì thường chống đối thiên tài vì không hiểu được thiên tài, người ta thường có khuynh hướng dễ bêu, chà đạp cái mà mình không biết. Nếu nói theo ngôn ngữ thế gian, thì bậc thánh nói chung và Đức Phật nói riêng là những người cô đơn nhất, bởi vì các Ngài là người không được người ta hiểu nhiều lắm, chỉ trừ ra các Ngài với nhau, nhưng suy cho cùng thiên hạ này hiểu để mình mập béo được gì? cái quan trọng là các Ngài có cảnh giới đức hạnh sống cho hết tuổi thọ rồi Ngài đi. Có người đến hỏi Ngài Xá Lợi Phất, Ngài có sợ chết hay không? Ngài nói: chết có gì đâu mà sợ, hỏi vậy Ngài có ham sống? Ngài nói sống có gì đâu vui mà ham, ta không muốn cái trái còn xanh mà phải rụng, ta chỉ chờ cái duyên nó tới mà thôi. Có một vị A La Hán ngồi trong rừng, ngồi có một mình thì có một cái ông đó đi ngang ông gặp Ngài ông nói vậy chứ: Ngài hình như có chuyện buồn, Ngài nói ta mất gì mà ta buồn, vậy là Ngài vui, ta được gì mà ta vui, tôi thích cái câu đó ghê lắm, suy cho cùng chúng ta sống thất niệm, chúng ta không có biết rõ mình đang tồn tại theo cái cách thế nào, chúng ta không có biết rằng mình là đồ rấp, chúng ta không phải là một line, mà chúng ta là spot, chẳng những không phải là spot mà chúng ta là dots, thiện ác buồn vui, thiện ác buồn vui, thiện ác buồn vui, thiện ác buồn vui, niệm đó liên tục và liên tục. Đêm nay nếu như mà chúng ta biết rõ mình là ai, mình được cấu tạo ra sao? Thì không có gì để mình thích được, không có gì bất mãn và nếu chiều nay quý vị hỏi tôi cái tinh hoa, cái linh hồn của Phật giáo là cái gì? Thì tôi nói đó là nếp sống chánh niệm, theo pháp môn Tứ niệm xứ, bởi vì có người hỏi Đức Phật: một người chưa là thánh thì phải an trú, phải sống trong cái gì bạch Thế Tôn? Đức Phật dạy đó là Tứ niệm xứ, rồi người đó lại hỏi tiếp, bạch Thế Tôn nếu đã là một vị La Hán hoàn tất đạo nghiệp rồi thì người đó sống an trú trong cái gì Đức Phật? Ngài lại nói là Tứ niệm xứ, nghe kịp không? Tứ niệm xứ là gì? Tứ niệm xứ nếu mà nói gọn lại đó là cái nếp sống chậm để phát hiện ra 2 điều sau đây: Tứ niệm xứ = niệm + tuệ về danh sắc, niệm là gì? tuệ là biết: what its, còn niệm là biết, biết cái how its. Tại sao tôi không xài tiếng Việt mà tôi xài tiếng Mỹ. Cái what its nó có nghĩa là cái gì, còn cái how its nó là thế nào thì khi mà hành giả tu Tứ niệm xứ biết rõ rằng cái gọi là giác nguyên nó chỉ gồm bốn phần thôi: thiện, ác, buồn, vui đó là về tâm, còn về thân gồm 4 phần thôi, đó đất, nước, lửa, gió nghe kịp chưa? Cái thân, body của tôi ở đây có 4 thứ là đất, nước, lửa, gió, còn cái tâm, cái mind của tôi nó chỉ gồm có thiện, ác, buồn, vui biết rõ, thì cái biết đó là tuệ, tôi biết rõ cái thân tâm của tôi là what its, còn cái niệm nó biết rõ how its là sao? Đi biết là đi, đứng

không? biết rõ là đang đi, đi biết rõ là đang đi và khi tôi đang đi như vậy mà có một cái tham hay sân nó xuất hiện tôi nhận diện ra nó, cái đó là tuệ, đúng không? Như vậy thì toàn bộ nội dung của Phật pháp chỉ là Tứ niệm xứ hiểu kịp chưa? Cái Tứ niệm xứ chính là niệm và tuệ, xong chưa? Tôi nhắc lại lần nữa nha, tinh hoa Phật pháp là Tứ niệm xứ mà Tứ niệm xứ là niệm + tuệ mà tuệ là gì?

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

Tuệ là biết rõ thân tâm này gồm những chi, còn niệm là biết rõ thân tâm này đang sinh hoạt ra sao, cho nên toàn bộ pháp môn Tứ niệm xứ nó chỉ nằm trong cái chữ là...nằm trong hai vấn đề đó là biết rõ cái what its và cái how its, biết rõ thân tâm này được cấu tạo ra sao và nó đang như thế nào, còn quý vị học với thầy bà nào cao siêu thì tôi không có ý kiến nhưng riêng trong chỗ này khi mà vua Pasenadi hỏi Đức Phật là chư thiên có thật hay không và họ có biết nhau hay không? thì Đức Phật Ngài trả lời như thế này: là chư thiên nào mà còn phiền não nhiều thì họ không biết được loại phiền não ít, còn phiền não thì không thể hiểu loại hết phiền não, phước ít cũng không hiểu nổi phước nhiều, tội nhiều cũng không hiểu được tội ít, hiểu không? cho nên you muốn hiểu tôi thì you phải có điều kiện tương ứng để mà hiểu tôi, mình bị nghẹt mũi thì mình không thể mua nước hoa được có đúng vậy không? mình muốn biết mít chín hay mít sống mình bị nghẹt mũi thì làm sao được cho nên muốn biết khả năng nhận thức thế giới tùy thuộc vào cái hành trang, tùy thuộc vào cái trang bị của mỗi người, các vị xài internet các vị biết password, passcode phải không? Các vị muốn vào được cái trang của tôi quý vị phải biết password của tôi? Quý vị muốn hiểu Đức Phật quý vị phải có password của đức Phật, password của Đức Phật là gì?Ngài dạy rằng cho đến bao giờ mà con không hiểu được rằng mọi hiện hữu là khổ thì cho đến khi đó cái việc hành trì Bát Chánh Đạo đối với con là chuyện xa vời, tôi nói ra cái này quý vị rất là sốc nhưng tôi không thể không nói, đó là hơn 90% người đi chùa đều không có được cái lý tưởng của người cầu đạo giải thoát, tôi biết tôi nói cái này quý vị khó chịu, vì sao? là vì anh phải thấy được rằng sự có mặt của mình trong cuộc đời này là khổ, chứ không phải đợi đến lúc ba má anh chết, sanh ly tử biệt, tán gia bại sản, bị bỏ đá, vợ bỏ mới gọi là khổ mà ngay trong sự có mặt của mình ở cuộc đời này tự thân nó đã là khổ, là vì sao? Là vì sự có mặt của thứ làm cho mình khó chịu là khổ, sự vắng mặt của thứ làm cho mình dễ chịu cũng là khổ, sự lệ thuộc các điều kiện cũng là khổ, có hiểu sự lệ thuộc không? tôi đã nói không biết bao nhiêu lần trong room, các vị đừng tưởng là các vị có tiền, chiều nay các vị có mặt ở đây, các vị kêu taxi, các vị đồ xăng honda các vị có mặt ở chùa này, đúng không? nhưc răng có tới được không, từ sáng giờ bị tào tháo rượt 5 lần đến được hay không? Cơ thể mình OK, chông mình OK, con mình OK, cái nhà mình OK, cái nhà mình mà nó bị bể ống nước thì làm sao mình đi chùa, dây điện nó đang bị đứt, không sửa xong tối nay đi đâu, mùa này mà không có quạt máy là chết, rồi còn chưa kể trong nhà có con nhõ nữa, nhiều, rất nhiều, cho nên quý vị phải clear hết, phải sạch sẽ tất cả những cái trục trặc đó thì các vị mới đi chùa được, như vậy chúng ta mới nói rằng vạn thứ ở đời nó đều lệ thuộc nhân duyên, chứ đừng tưởng đơn giản, rất là khó, thí dụ như bây giờ quý vị nói với tôi chuyện đi toilette dễ, chuyện đó không phải dễ đâu, mình lại mình bấm kéo ra có người trong đó mình đi được không? Chỉ một việc rất nhỏ thôi, mình nghĩ là dễ như là việc đi toilette, thật ra là đóng cửa khóa trái, cho nên thế giới này nó lệ thuộc điều kiện, tất cả những niềm vui, nỗi buồn tất cả những nỗi buồn, niềm đau của chúng ta đều lệ thuộc vô lượng điều kiện, chỉ riêng sự lệ thuộc đó là một cái khổ. Cho nên, cho đến bao giờ mà chúng ta thấy rằng giàu, nghèo đều giống nhau ở chỗ là cùng có mặt trong căn nhà đang cháy, đẹp, xấu, sang, hèn, trí thức hay thất học đều đang có mặt trong ngôi nhà đang cháy cho đến khi đó chúng ta mới cầu giải thoát, nếu chúng ta nhớ được rằng dầu có sanh về cái cõi phạm thiên lâu nhất là phi tướng phi phi tướng thì sống hết tuổi thọ đó chúng ta cũng vẫn phải trở về đây, nếu chúng ta biết được rằng sau khi mà hết phước làm Đé Thích chúng ta cũng trở về đây, chúng ta biết rằng sau khi hết nghiệp địa ngục cũng trở về đây. Cho nên, biết được sự có mặt của mình là khổ thì chúng ta mới lập nguyện cầu giải thoát. Còn nếu như mà mình chỉ hiểu cái khổ lơ mơ, thì khổ có 3: sự có mặt làm của những thứ làm cho mình khó chịu, sự vắng mặt của những thứ làm cho mình dễ chịu và sự lệ thuộc các điều kiện mà có, thường chúng ta chỉ sợ khổ, tức là sợ cái gì làm mình khó chịu, chúng ta cũng không bao giờ biết ngăn những cái làm cho mình dễ chịu. Tôi nói thiệt tôi đi ra đường tôi thấy thanh niên ngồi nhậu rất là vui, nhưng mà tôi đoán trước một lát thế nào cũng có chuyện và tôi gặp mấy bà mấy cô trong chùa phẩn son dễ thương ngồi nói chuyện tám với nhau tôi biết nó ngồi nó nói chuyện với nhau như vậy, nó sẵn sàng trở mặt nó nói xấu với nhau không còn cái nước non nào. Khi hai con chó đang chơi thân nhau, lay trời cục xương đừng rơi xuống, khi mà các nàng ngồi nói dóc với nhau là vì chưa có

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

chuyện thôi, nghe các nàng nói xấu nhau mà tôi nghe mòn lỗ tai. Cho nên khi mà thấy thiên hạ vui tôi cũng vui dùm, nhưng trong bụng nó teo dữ lắm, tôi biết rồi cái này sẽ không có lâu, thấy cái đám cưới mình nên buồn như cái đám ma vì sao? Vì nếu cái cuộc hôn nhân này thành tựu thì họ sẽ tiếp tục tạo ra những xác chết cho hành tinh này đúng không? La Fontaine của Pháp nói thế này, lẽ ra ta nên khóc khi thấy một đứa bé chào đời, không nên khóc khi thấy một ông già chết là vì sao? Là vì đó là điều dĩ nhiên, nhưng mà đứa bé nó chun ra nó đáng khóc là vì sao? Vì cuộc đời này buồn quá con ra làm gì, cho nên phải nói nếu suy nghĩ kỹ một chút thì mình thấy cái gì là vị ngọt trên cuộc đời này nó đều là tiền đề cho những rắc rối về sau, nếu có vui thì có khổ, thà rằng đừng khổ cũng đừng vui và phải nói rằng có một chuyện rất là nghịch lý đó là chúng ta muốn sở hữu một cái dòng chảy, có hiểu không? Mọi thứ nó luôn luôn trôi đi các vị còn nhớ câu chuyện, nếu người Việt Nam không biết là dứt khoát không phải là người Việt, các vị có biết khắc chu câu kiếm không? khắc dấu trên thuyền. Có công tử đi trên xuồng rồi rớt thanh gươm quý, rồi kêu thằng đày tớ nó nhảy xuống nó mò, thằng đày tớ thấy nước sông đang chảy xiết chỗ này rất sâu, lát nữa vô bờ con mò luôn, vì con có làm dấu chỗ rớt rồi thì ông chủ ông hỏi ơ, mày biết nó rớt chỗ nào không? Có, ở chỗ này nè, trong khi nước thì đang chảy, mà con thuyền thì đang trôi, chưa kể thanh gươm nó rớt, nó đâu có rớt thẳng vậy đâu, nó rớt theo chiều nước đi một chút một vài mét, ấy vậy mà anh đày tớ này ảnh vẫn yên tâm, một lát nữa thuyền cập vào bờ nhảy xuống thấy cái dấu là mò được. Cũng vậy, chúng ta cũng vậy, chúng ta tưởng tiếc quá khứ, chúng ta nhớ một ngày mùa hè trên Đà Lạt, một ngày mùa thu ở Nha Trang, chúng ta nhớ một cuộc tình đẹp thời sinh viên, chúng ta nhớ buổi hẹn hò ở đồng rơm, bụi chuối sau hè, chúng ta đi cưới con người bữa hôm mình nói chuyện, mình thương một người, mà mình rước đứa khác, chưa kể diễn viên, người mẫu, ca sĩ trên sân khấu có ánh sáng, có hoa tươi, có tiếng vỗ tay thấy đã thiệt, công nó về, nó rửa sạch nhìn năn lắm, chưa kể cái này, có nhiều cô không biết nghĩ làm sao mà đi cạo trọc lóc rồi đi vẽ lên, nếu mà tôi can được tôi can để tự nhiên đi em vì nó là đồ thiệt nó không có mắt, mắc cái chứng gì mà cạo sạch bóc lấy viết chì vẽ lên, tôi rửa nhìn không ra, cho nên, thế giới này là thế giới lệ thuộc vô số điều kiện và chính vì nó lệ thuộc điều kiện cho nên tự thân người lệ thuộc là một cái khổ và chính vì vậy cho nên Đức Phật dạy rằng tất cả những vấn đề trên thế giới này nó có nhiều cái tên gọi mà mình gọi nó là nghiệp cũng được, mình gọi nó là quả cũng được, mình gọi nó là phiền não cũng được và rốt ráo nhất mình gọi nó bằng một cái tên rất là dễ chịu đó là khổ cũng được, chữ khổ đây là problem, chữ khổ ở đây không phải là feelling, suffering mà nó là problem, chư thiên, phạm thiên, nhân loại nào mà thân tâm có càng nhiều vấn đề thì không có khả năng biết, nghe kịp không? Cho nên là bài kinh tôi làm gọn lại, thứ nhất Đức Phật nói về chánh thiết trí, Ngài dạy về nhất thiết trí nhưng Ngài mở ra một cái hướng đi khác về giải thích tâm pháp cho chúng ta, Ngài dạy rằng mỗi một lúc chỉ có một sát na tâm có mặt mà thôi, và mỗi sát na tâm chỉ có biết một cảnh mà thôi, nói như vậy có nghĩa rằng đời sống của chúng ta là một chaine of dots, nghe kịp không? nó là sự kết nối của những chấm chấm chấm, ngay cả một vị Chánh Đẳng Giác cũng không nằm ngoài quy luật này, nghe thấy năn, chỉ riêng câu đó mà nếu hiểu sâu đủ để tu. Tu Tứ niệm xứ là để hiểu cái vấn đề mà tôi vừa nói, tu Tứ niệm xứ, tu niệm, tu tuệ để phát hiện rằng mình cũng là một dòng chảy, grom rớt một nơi mà tìm một nẻo, thương một người mà cưới kẻ khác, nghe kịp chưa? Vấn đề thứ hai, Ngài nói về giai cấp trong xã hội, Ngài có một hình ảnh rất là đẹp, rất là minh triết và không thể không thông minh hơn đó là xuất xứ của một ngọn lửa không quan trọng bằng bản thân sự đóng góp của ngọn lửa ấy đó là ánh sáng nó mang lại cuộc đời. Sống như thế nào để mà trở thành đồ cỏ, đường là đồ củ, sống như thế nào để sự có mặt của chúng ta là một sự đóng góp chứ không phải đơn giản chỉ là sự góp mặt, sống như thế nào để cái chết của chúng ta là một sự mất mát chứ không phải là sự vắng mặt, và điều thứ ba, vua hỏi Thế Tôn về chư thiên, phạm thiên về những loài khuất mày khuất mặt có thiệt hay không? Thì bên cạnh cái việc xác định là có hay không thì Đức Phật Ngài dạy thêm đó là mỗi chúng sanh nào trên đời này mà vấn đề càng nhiều thì khả năng nhận biết càng ít đi, tại sao chúng ta không có khả năng hiểu được người khác vì vốn liếng của chúng ta nghèo quá, tại sao chúng ta không hiểu được giáo pháp nhiều, tại sao chúng ta

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẢN PHỔ BIẾN

không hiểu được Đức Phật, tại vì vốn liếng chúng ta nghèo quá, cứ mỗi ngày tích lũy, tích lũy kiến thức về giáo lý sẽ có một ngày chúng ta nhìn Đức Phật khác đi nhiều lắm. Hồi nãy tôi có nói tùy vào túc duyên của mỗi người mà chúng ta có gặp chánh pháp hay không và tùy vào túc duyên của mỗi người mà khi đến với chánh pháp rồi ta quan tâm đến cái gì và quan tâm đến mức độ nào, sâu bao nhiêu, rộng bao nhiêu, chiều cao bao nhiêu tùy vào cách hiểu của chúng ta đối với Đức Phật mà Đức Phật trong lòng chúng ta có đủ 32 tướng tốt hay không? Chúng ta biết rằng Đức Phật Ngài có những chiếc răng Đức Phật rất là đẹp, môi Đức Phật rất là đẹp, màu da Phật rất là đẹp, tóc Phật rất là đẹp là vì sao vậy? Vì mỗi một tướng tốt như vậy được tạo ra bởi một hạnh nghiệp, một nghiệp lành nào đó trong quá khứ, những cái người thích làm bà tám đó thì họ không có nhớ được Đức Phật đã có được tướng đẹp nào từ cái hạnh nghiệp không ta mình thích ta quá nên mình ký cái giáo lý nào chống cái ta, nghe kịp không? Cho nên chúng ta có một điều chúng ta có một vấn đề rất là lớn chúng ta không chịu hiểu Phật pháp như là Phật pháp mà chúng ta chỉ muốn học Phật pháp theo cái kiểu mà mình hiểu, hai cái này khác hay giống? Một là vấn đề ra sao thì phải hiểu như vậy, hai, chúng ta muốn hiểu vấn đề theo cách chúng ta muốn, người Việt Nam có câu hay lắm: nghi người ta là ăn trộm thì thấy người ta đi cũng giống dáng đi của thằng ăn trộm, khi quý vị có lòng nghi thằng Tèo làm việc đó thì tức là các vị rất là ngại tìm chứng minh là cái việc đó không phải là của thằng Tèo, đúng không? mình muốn hiểu vấn đề theo cách mình muốn, chứ mình sợ sự thật, rất nhiều trường hợp. Tôi đã giảng xong.